

DIRECT AND REPORTED SPEECHES

- Söylenenlerin Doğrudan ve Dolaylı Anlatımları

Burada; başkaları tarafından söylenmiş sözlerin, sorulmuş soruların, verilmiş emirlerin ve isteklerin karşımızdaki şahıs veya şahıslara nasıl aktarılabilirliğini göreceğiz. Bunun için başlıca iki yöntem bulunmaktadır:

1. Direct speech (doğrudan anlatım) başkaları tarafından söylenen sözlerin değiştirilmeden, olduğu gibi aktarılmasını ifade eder. Bu tür aktarımlarda, cümlelerde hiç bir değişiklik yapılmadan ve sadece üstten virgüller ("....") kullanılarak, üçüncü şahısların dedikleri sözler başkalarına aktarılmış olur. Geellikle **konuşma anında** başkaları tarafından söyleniyor olan sözler veya telefon konuşmaları bu şekilde karşımızdakine aktarılabilir. Ancak özellikle öykü ve roman gibi edebi eserlerde geçmiş zamanda söylenmiş olan sözlerin aktarımlarında da çok sık kullanılır (Aşağıdaki örneklerden ikincisine bakın).

e.g. Ayşe **says** "I am sick today" bir doğrudan aktarım örneğidir. (Ayşe; "Bugün ben hastayım" diyor.) Zaman ve zamirlerde değişiklik yapılmadan, ne söylendiyse aynı şekilde ikinci şahısa aktarılmıştır. Bu cümle;

"I am sick today", Ayşe says. veya

"I am sick today", says Ayşe. şeklinde (devrik halde) de karşımıza çıkabilir.

e.g. "I always drink coffee", she **said**. (Burada, aktarım fiili geçmiş, söylenen söz de geçmişe aittir, ama doğrudan aktarım yapılmış ve aktarılan cümlenin zamanı değiştirilmemiştir.

2. Reported speech (dolaylı anlatım) genelde **geçmiş zamanda** söylenenlerin karşımızdakine aktarımında kullanılan yöntemdir. Bu yöntemde 'say', 'tell', 'ask' gibi aktarım fiilleri ve 'that' gibi edatlar sık kullanılırken, üstten virgüllere ("....") gerek kalmaz.

e.g. Ayşe **said** that she sick that day bir dolaylı aktarım örneğidir. (Ayşe, o gün hasta olduğunu söyledi.) Zaman ve zamirlerde değişiklik yapılmış, zaman ifadesi de buna uygun olarak değiştirilmiştir.

I - DÜZ CÜMLELERİNİN AKTARIMLARI:

1. Dolaylı anlatımlarda zaman değişimi:

Genel konuşursak, İngilizce'de dolaylı anlatımlardaki ("aktarım" da diyebiliriz) zaman yapıları, doğrudan anlatımlardaki zaman yapılarının bir geçmiş halleridir. Yani; **present** zaman yapısındaki cümlelere, dolaylı anlatımlarında **past** olur. Ancak; 'say', 'tell', 'ask' gibi aktarım fiilleri geniş zaman (present) veya gelecek zaman (future) halindeyse değişiklik yapılmaz.

Zaman değişimlerine ait basit örnekler aşağıda verilmiştir:

Present Simple "I always <u>drink</u> coffee", she said.	→	Past Simple She said that she always <u>drank</u> coffee.
Present continuous "I <u>am reading</u> a book", he explained.	→	Past continuous He explained that he <u>was reading</u> a book.
Past Simple "Bill <u>arrived</u> on Saturday", he said.	→	Past perfect He said that Bill <u>had arrived</u> on Saturday
<i>Past perfect</i> zaman yapısının "geçmiş zamandaki olayların öncesini" anlattığını, yani başka bir deyişle "geçmişin geçmişi" olduğunu öğrenmişsinizdir. Past perfect, hem present perfect hem de past simple zamanının bir geçmiş şeklidir. Bu konudaki bilgilerinizi tazelemek için Past Perfect ve Present Perfect yazılarımızı gözden geçirin. Devam edelim:		
Present perfect	→	Past perfect

"I have been to Spain", he told me.

He told me that he had been to Spain

Past perfect

"I had just turned out the light," he explained.

→

Past perfect

He explained that he had just turned out the light.

Past perfect zaman yapısına; geçmişin kralı da diyebiliriz. Daha da geçmişi anlatan bir zaman yapısı yoktur. Bu sebeple yukarıdaki örnekte zaman değişikliği olmamıştır. Continuous'lu (devamlılık arz eden) yapılara bakalım:

Present perfect continuous

They complained, "We have been waiting for hours".

→

Past perfect continuous

They complained that they had been waiting for hours.

Past continuous

"We were living in Paris", they told me.

→

Past perfect continuous

They told me that they had been living in Paris.

Ama "was ve were" değiştirilmeyebilir de. Yani; yukarıda "... *had been living*" yerine "... *were living*" denilse yanlış olmazdı. Ama past perfecti tercih edin yine de!

Future simple

"I will be in Geneva on Monday", he said

He said that he would be in Geneva on Monday.

Gelecek zaman (future) yapılarında *will* modalı; geçmiş hali olan *would*'a döner:

Future continuous

She said, "I'll be using the car next Friday".

She said that she would be using the car next Friday.

Sıra sizde !

Yukarıdaki açıklamalara göre aşağıdaki boşluklarda gerekli olan zaman değişimlerini yapmaya çalışın:

1. "I work in a bank." → He said that he _____ in a bank.
2. "I am working today" → She told us she _____ that day.
3. "I've been ill for a couple of weeks." → He told me he _____ for a couple of weeks.
4. "I was at the doctor's all morning." → She told me that she _____ at the doctor's all morning.
5. "I'll lend you the money." → He told me he _____ me the money.
6. "I can't do it without your help." → She said she _____ it without my help.
7. "The meeting may start early." → He told us that the meeting _____ early.
8. "I must leave early today" → He said that he _____ early that day.
9. "You should talk to Jim." → She said that I _____ to Jim.
10. "Get out!" → She told me _____

Yanıtlar:

1. worked 2.was working 3.had been 4. had been 5.would lend 6.couldn't do 7.might start 8.had to leave 9.should 10. to get out

Artık, aktarım cümlelerindeki zaman değişimleri konusunda yeterli bilgiye sahip olduğunuzu tahmin ediyoruz. Şimdi de bazı detaylara göz atalım:

1. Aktarıma yardımcı olan aktarım fiilleri (say, tell, explain ...vb) present or future zamanlarındaysa; cümlede zamanı geçmişe götürmeye gerek yoktur:

e.g. He **says** he has missed the train but he'll catch the next one.

e.g. We **will say** we are preparing for the party, so you have to come and help us.

2. Geçmiş yapıdaki modal fiiller (kip yapıları) reported speech'lerde değişmezler. Zaten geçmiş haldedirler: **might, could, would, should, ought to...**

e.g. We explained that it could be difficult to find our house.

e.g. She said that she might bring a friend to the party.

Ama geçmiş halde olmayan modallar, diğer fiiller gibi geçmişe yolculuk yaparlar:

must,	→	had to
have to	→	had to
can	→	could
will	→	would

e.g. "You must wear costumes" they said. → They said we had to wear costumes there.

e.g. "His dad has to work" she said. → She said his dad had to work.

2. Dolaylı anlatımlarda yer ve zaman ifadelerindeki dönüşümler:

Dolaylı anlatımlarda yer ve zaman ifadeleri de değişmektedir. En önemlileri aşağıda verilmiştir:

Today	→	that day
Yesterday	→	the day before, the previous day, the day before
The day before yesterday	→	two days before
Tomorrow	→	the next day, the following day
The day after tomorrow	→	in two days time, two days later
Next week / month / year	→	the following week/month/year
Last week/month/year	→	the previous/week/month/year
Ago	→	before
This (for time)	→	that
Now	→	then / at that moment
This / That (adjectives)	→	the
Here	→	there

e.g. "You must come here" he said. → He said that he had to come there.

e.g. "Tomorrow there will be a fair organization." → It was said that the next day there would be a fair..."

3. Dolaylı anlatımlarda zamirlerin değişimi:

Genel olarak tüm zamirler, konuşan kişi kendi söylediklerinden bahsetmediği sürece, üçüncü şahıs zamirlerine dönüşürler: Konuşmacı farklı olduğunda; **I, you, we** kişi zamirleri, **me, us** nesnel zamirleri ve **my, your, our** iyelik sıfatları değişir.

I, you	→ he, she
you	→ me, her, him (nesne konumunda)
we	→ they
me	→ him, her
us	→ them
my, your	→ his, her
our	→ their

Aşağıdaki örnekleri incelediğinizde buradaki mantığı anlayacaksınız:

Sally: 'I don't have time.'	→ Sally said that she didn't have time.
Peter: 'I am tired.'	→ He said that he was tired.
I will help you .	→ He said that he would help me .
That's my pen.	→ She said that it was her pen.
I need your help.	→ She said that she needed my help.

II - SORU CÜMLELERİNİN AKTARIMLARI:

Sırasıyla aşağıdaki adımlar uygulanır:

1. Soru cümleleri düz cümleye çevrilir. Bu sebeple soru işareti (?) tabiki kullanılmaz. Aktarım cümlesinde normal soru dizilişi vardır, yani; özne, yardımcı fiillerden veya modallardan önce gelir. Ayrıca, 'do' veya 'did' kullanmaya da gerek yoktur:

e.g. "Where does Peter live?" → She asked him where Peter lived.

yani: She asked him where Peter did live. (yanlıştır)
She asked him where did Peter live. (yanlıştır)

2. Zaman yapıları, zamirler, iyelik zamirleri ve zaman ifadeleri daha önce anlatıldığı gibi değişirler.

3. Eğer aktarım fiili 'said' ise, bu fiil yerine, bir sorgulamayı ifade eden "ask, wonder, inquire, want to know..." gibi bir aktarım fiili kullanmalıyız.

Yes / no sorularında;

Bu tür soruları **ask + if / whether + clause (cümle)** şeklinde aktarın:

- a. "Do you speak English?" → He **asked** me **if** I spoke English.
b. "Are you British or American?" → He **asked** me **whether** I was British or American.

WH- soru kelimelerinin bulunduğu sorularda;

Bu tür soruları **aktarım fiili + soru kelimesi + clause (cümle)**. Aynı soru kelimesi ve düz cümle dizilimi kullanılır:

- a. "What is your name?" he asked me. → He asked me **what** my name was.
b. "How old is your mother?" he asked. → He asked **how old** her mother was.

Sıra sizde !

1. "Where is he?"

She asked me _____

2. "What are you doing?"

She asked me _____

3. "Why did you go out last night?"

She asked me _____

4. "Who was that beautiful woman?"

She asked me _____

5. "How is your mother?"

She asked me _____

6. "What are you going to do at the weekend?"

She asked me _____

7. "Where will you live after graduation?"

She asked me _____

8. "What were you doing when I saw you?"

She asked me _____

9. "How was the journey?"

She asked me _____

10. "How often do you go to the cinema?"

She asked me _____

Yanıtlar:

1. She asked me where he was. 2. She asked me what I was doing. 3. She asked me why I went (had gone) out last night. 4. She asked me who that beautiful woman was. 5. She asked me how my mother was. 6. She asked me what I was going to do at the weekend. 7. She asked me where I would live after graduation. 8. She asked me what I had been doing when she saw (had seen) me. 9. She asked me how the journey was (had been). 10. She asked me how often I went to the cinema.

III - EMİR, İSTEK VE TEKLİFLERİN AKTARIMI:

1. Bir istek veya komutu aktarmak istediğimizde; **tell** (demek, söylemek), **ask** (istemek), **order** (emretmek), **warn** (uyarmak)... gibi aktarım fiillerini kullanabiliriz. ("**to**" edatını kullanmayı unutmayın. Olumsuz isteklerde "**not to**"):

a. The doctor said to me, "Stop smoking!"	→ The doctor told me to stop smoking.
b. "Get out of the car!" said the policeman.	→ The policeman ordered him to get out of the car.
c. "Could you please be quiet," she said.	→ She asked me to be quiet.
d. The man with the gun said to us, "Don't move!"	→ The man with the gun warned us not to move.

Yukarıdaki fiillerle beraber; **command** (emretmek, buyurmak), **advise** (tavsiye etmek), **invite** (davet etmek), **beg** (yalvarmak), **teach** (öğretmek), **forbid** (yasaklamak)... gibi fiillerin kullanımı da mümkündür. Cümlelerin anlamlarına göre en iyi aktarım fiili seçebilir.

2. İsteklerde **ask + for + object** yapısı kullanılır::

a. "Can I have an apple?", she asked.	→ She asked for an apple.
c. "May I have a glass of water?" he said.	→ He asked for a glass of water.
d. "Sugar, please."	→ She asked for the sugar.

3. Teklif cümleleri; "I think you should...", "It would be a good idea to ", "Why don't you...?" gibi başlarlar ve bunlar **that-clause** (that ile başlayan cümlecik) ile başkalarına aktarılırlar. 'That' ve 'should' bu tür cümlelerde kullanılmayabilir. Özellikle Amerikan İngilizcesinde "should" bu durumlarda genelde omit edilir (kullanılmaz):

She said: "Why don't you get a mechanic to look at the car?"

→ She suggested **that I should** get a mechanic to look at the car.

veya...

→ She suggested I get a mechanic to look at the car.

Tekliflerde ayrıca; **insist** (ısrar etmek), **recommend** (tavsiye etmek), **demand** (talepte bulunmak), **request** (istemek, buyurmak) **suggest** (tavsiye etmek, önermek) ve **propose** (teklif etmek) gibi aktarım fiillerini kullanmak da mümkündür.

a. "It would be a good idea to see the dentist", said my mother.

→ My mother suggested I see the dentist.

b. The dentist said, "I think you should use a different toothbrush".

→ The dentist recommended (that) I should use a different toothbrush.

d. "Why don't you sleep overnight at my house?" she said.

→ She suggested (that) I (should) sleep overnight at her house

Sıra sizde !

Konu bitti. Buradaki çalışma soruları da bu sebeple, bu konuda karşınıza çıkabilecek en gelişmiş olanları:

1. She said, "Why don't you get a mechanic to look at the car?"

She suggested **that I should get** a mechanic to look at the car. **OR** She suggested **I should get** a mechanic to look at the car. **OR** She suggested **that I get** a mechanic to look at the car. **OR** She suggested **I get** a mechanic to look at the car.

2. "Why don't you go to the doctor?" he said.

→

3. "It would be a good idea to see the dentist", said my mother.

→

4. The dentist said, "I think you should use a different toothbrush".

→

5. You said, "I don't think you have time to see the dentist this week."

→

6. I said, "I don't think you should see the dentist this week."

→

7. My manager said, "I think we should examine the budget carefully at this meeting."

→

8. "Why don't you sleep overnight at my house?" she said.

→

Yanıtlar:

2. He suggested I go to the doctor. OR He suggested that I go to the doctor. OR He suggested I should go to the doctor. OR He suggested that I should go to the doctor.
3. My mother **suggested I see** the dentist. 4. The dentist **recommended using** a different toothbrush. 5. You **suggested postponing** my visit to the dentist. 6. I **suggested postponing** your visit to the dentist. 7. My manager **proposed that we examine** the budget carefully at the meeting. 8. She **suggested that I sleep** overnight at her house.